

**ВІДОКРЕМЛЕНИЙ ПІДРОЗДІЛ НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ
"НІЖИНСЬКИЙ АГРОТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ"**

Проект

ПОЛОЖЕННЯ
про професійний розвиток науково-педагогічних і педагогічних
працівників Відокремленого підрозділу Національного університету
біоресурсів і природокористування України
"Ніжинський агротехнічний інститут"

Ніжин – 2020

1. Загальні положення

1.1. Положення про професійний розвиток науково-педагогічних і педагогічних працівників Відокремленого підрозділу Національного університету біоресурсів і природокористування України "Ніжинський агротехнічний інститут" (далі – Положення) розроблено відповідно до статті 59 Закону України "Про освіту", статті 60 Закону України "Про вищу освіту", статті 24 Закону України "Про фахову передвищу освіту", Закону України "Про професійний розвиток працівників", постанови Кабінету Міністрів від 21.08.2019 № 800 "Деякі питання підвищення кваліфікації педагогічних та науково-педагогічних працівників", наказу Міністерства освіти і науки України від 30.10.2020 № 1341 "Про затвердження Методичних рекомендацій для професійного розвитку науково-педагогічних працівників".

1.2. Професійний розвиток науково-педагогічних і педагогічних працівників Відокремленого підрозділу Національного університету біоресурсів і природокористування України "Ніжинський агротехнічний інститут" (далі – Інститут) – це безперервний процес набуття нових та вдосконалення раніше набутих професійних та загальних компетентностей, необхідних для професійної діяльності, що передбачає постійну самоосвіту та інші види й форми професійного зростання і може реалізуватися шляхом формальної та неформальної освіти, стажування, здійснення професійної діяльності тощо.

1.3. Професійним розвитком вважається:

– здобуття наступного ступеня вищої освіти (освітнього, освітньо-професійного, освітньо-наукового, освітньо-творчого, наукового), у тому числі за іншою спеціальністю чи освітньою програмою;

– підвищення кваліфікації, стажування або самоосвіта.

1.4. Професійний розвиток дає змогу науково-педагогічним і педагогічним працівникам підтримувати належний або покращувати рівень своєї професійної кваліфікації.

1.5. Професійний розвиток триває впродовж усього періоду професійної діяльності науково-педагогічних і педагогічних працівників.

1.6. Професійний розвиток науково-педагогічних і педагогічних працівників ураховує відповідний професійний стандарт (за наявності) і конкретні посадові обов'язки та/або перспективи їх розширення. Крім зазначеного, беруться до уваги особисті професійні інтереси, набутий досвід, рівень виконання професійних (посадових) обов'язків.

1.7. Інститут сприяє професійному розвитку науково-педагогічних і педагогічних працівників. Як правило, траєкторію професійного розвитку та змістовну його частину визначають науково-педагогічні та педагогічні працівники. У разі потреби, науково-педагогічні та педагогічні працівники Інституту може отримувати консультативну допомогу колег, завідувача кафедри, де він працює, або працівника навчально-методичного відділу.

В окремих випадках, завідувач кафедри, де працює науково-педагогічний або педагогічний працівник Інституту, або працівник навчально-

методичного відділу може надавати конкретні рекомендації щодо напрямів та змісту їх професійного розвитку.

1.8. Планування професійного розвитку науково-педагогічних і педагогічних працівників та узгодження графіку відповідних заходів здійснюється на рівні кафедри, факультету.

1.9. Заходи професійного розвитку науково-педагогічних і педагогічних працівників Університету можуть здійснюватися як в Україні, так і за кордоном. Участь у програмах професійного розвитку на території держави, що визнана Верховною Радою України державою-агресором чи державою-окупантом, не допускається.

1.10. Основними складниками професійного розвитку науково-педагогічних і педагогічних працівників є підвищення кваліфікації та стажування.

2. Підвищення кваліфікації: загальні питання

2.1. Для науково-педагогічних і педагогічних працівників Інституту підвищення кваліфікації є обов'язковою складовою системи забезпечення якості освіти.

2.2. Підвищення кваліфікації здійснюється, як правило за програмою підвищення кваліфікації, в тому числі шляхом участі в семінарах, практикумах, тренінгах, вебінарах, майстер-класах тощо.

2.3. Окремі види діяльності науково-педагогічних і педагогічних працівників (участь у програмах академічної мобільності, наукове стажування, самоосвіта, здобуття наукового ступеня, вищої освіти) можуть бути визнані як підвищення кваліфікації.

2.4. Науково-педагогічні та педагогічні працівники самостійно обирають форми, види, напрями та суб'єкти підвищення кваліфікації.

Суб'єкт підвищення кваліфікації – це заклад вищої освіти (його структурний підрозділ), наукова установа, інша юридична або фізична особа, в тому числі фізична особа-підприємець, що провадить освітню діяльність у сфері підвищення кваліфікації науково-педагогічних і педагогічних працівників.

2.5. Суб'єкт підвищення кваліфікації може організовувати освітню діяльність у сфері підвищення кваліфікації за місцем провадження власної освітньої діяльності або за місцем роботи науково-педагогічних і педагогічних працівників Інституту, за іншим місцем та/або дистанційно, якщо це передбачено договором чи відповідною програмою. Форми підвищення кваліфікації інституційна, дуальна, на робочому місці, на виробництві тощо можуть поєднуватись.

2.6. Підвищення кваліфікації може здійснюватися в різних суб'єктів, що надають такі освітні послуги.

3. Особливості підвищення кваліфікації педагогічних та науково-педагогічних працівників Інституту

3.1 Обсяг (тривалість) підвищення кваліфікації науково-педагогічних і педагогічних працівників установлюється в кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (далі – ЄКТС, один кредит ЄКТС становить 30 годин) за накопичувальною системою і для науково-педагогічних і педагогічних працівників Інституту протягом п'яти років не може бути меншим, ніж шість кредитів ЄКТС.

3.2. Накопичувальна система передбачає можливість враховувати обсяги підвищення кваліфікації чи інших видів професійного удосконалення, які визнаються як підвищення кваліфікації і, які здійснювалися науково-педагогічними і педагогічними працівниками будь-коли впродовж п'яти років.

3.3. Науково-педагогічним працівників Інституту, вперше призначеним на посади: директора, заступника директора, декана факультету, завідувача кафедри, підвищення кваліфікації відповідно до займаної посади протягом двох перших років роботи є обов'язковим.

3.4. Програма підвищення кваліфікації затверджується суб'єктом підвищення кваліфікації, оприлюднюється на веб-сайті. Обсяг програми підвищення кваліфікації визначається відповідно до її фактичної тривалості в годинах без урахування самотійної роботи або в кредитах ЄКТС з урахуванням самотійної роботи.

3.5. Основними напрямками підвищення кваліфікації можуть бути:

- розвиток професійних компетентностей (фахових методик, технологій тощо);

- психолого-фізіологічні особливості здобувачів освіти певного віку, основи андрагогіки;

- створення безпечного та інклюзивного освітнього середовища, особливості інклюзивного навчання, забезпечення додаткової підтримки в освітньому процесі дітей з особливими освітніми потребами;

- використання інформаційно-комунікативних та цифрових технологій в освітньому процесі, включаючи електронне навчання, інформаційну та кібернетичну безпеку;

- мовленнєва, цифрова, комунікаційна, інклюзивна, емоційно-етична компетентність;

- формування професійних компетентностей галузевого спрямування, опанування новітніми виробничими технологіями, ознайомлення із сучасним устаткуванням, обладнанням, технікою, станом і тенденціями розвитку галузі економіки, підприємства, організації та установи;

- розвиток управлінської компетентності (для керівників закладів вищої освіти та їх заступників) тощо.

Зазначений перелік напрямів підвищення кваліфікації не є вичерпним і може бути скорегований або доповнений відповідно до особливостей кафедри, факультету, посад і потреб науково-педагогічних і педагогічних працівників.

3.6. Перспективний план-графік підвищення кваліфікації науково-педагогічних і педагогічних працівників формується на основі пропозицій, наданих працівником (додаток 1). Зазначені пропозиції розглядаються і

схвалюються відповідною кафедрою, затверджуються рішенням науково-методичної ради факультету та подаються до 01 жовтня поточного року до відділу кадрів.

3.7. Річний план підвищення кваліфікації науково-педагогічних і педагогічних працівників факультету (додаток 2) включає: список осіб, які мають пройти підвищення кваліфікації у цьому році, теми (напрями, найменування), форми, види, обсяги (тривалість) підвищення кваліфікації (в кредитах ЄКТС), перелік суб'єктів підвищення кваліфікації, строки (графік).

3.8. План підвищення кваліфікації керівників структурних підрозділів Інституту та їх заступників, директора та заступників директора здійснюється згідно з планом, розробленим відділом кадрів, затвердженим наказом директора Інституту.

3.9. Затвердження кандидатур потенційних учасників програм академічної мобільності, наукових стажувань здійснюється Вченою радою Інституту.

3.10. У рамках організації підвищення кваліфікації педагогічних та науково-педагогічних працівників Інституту, відділ кадрів:

- узагальнює надану кафедрами Інституту інформацію щодо можливості організації підвищення кваліфікації, пропонує тематик та напрямів підвищення кваліфікації;

- розміщує інформацію щодо порядку організації, планів підвищення кваліфікації тощо на офіційному веб-сайті Інституту;

- координує укладання договорів із суб'єктом підвищення кваліфікації;

- надає особам, що підвищують кваліфікацію, консультації щодо порядку організації та формування необхідного пакету документів;

- розглядає питання щодо відповідності наданих документів, що підтверджують підвищення кваліфікації, існуючим вимогам;

- здійснює організаційні заходи щодо навчання працівників, виготовлення та видачі сертифікатів про підвищення кваліфікації.

3.11. Науково-педагогічні та педагогічні працівники можуть підвищувати свою кваліфікацію в Інституті (за виключенням структурного підрозділу, де вони працюють, тобто безпосереднього місця роботи).

3.12. Відповідальність за своєчасне підвищення кваліфікації науково-педагогічних і педагогічних працівників покладається на самих працівників і завідувачів кафедр/керівників структурних підрозділів.

4. Визнання результатів підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників в Інституті

4.1. Результати підвищення кваліфікації враховуються під час обрання на посаду за конкурсом чи укладення трудового договору з науково-педагогічним і педагогічним працівником Інституту.

4.2. Результати підвищення кваліфікації в суб'єктів підвищення кваліфікації, що мають ліцензію на підвищення кваліфікації або провадять

освітню діяльність за акредитованою освітньою програмою, не потребують окремого визнання чи підтвердження. Не потребує окремого підтвердження підвищення кваліфікації, яке було здійснено в установленому законодавством порядку в Інституті, в якому працює науково- педагогічний і педагогічний працівник.

4.3. Результати підвищення кваліфікації у інших суб'єктів підвищення кваліфікації визнаються рішенням Вченої ради Інституту за поданням кафедри та науково-методичної рада факультету.

4.4. У разі підвищення кваліфікації шляхом інформальної освіти (самоосвіти) замість документа про підвищення кваліфікації подається персональне розроблення електронного освітнього курсу, оприлюднене в системі управління навчанням (система Moodle) тощо.

4.5. Клопотання протягом місяця з дня його подання розглядається на засіданні науково-методичної ради факультету. Для визнання результатів підвищення кваліфікації науково-методична рада факультету заслуховує науково-педагогічного і педагогічного працівника щодо якості виконання програми підвищення кваліфікації; результатів підвищення кваліфікації; дотримання суб'єктом підвищення кваліфікації умов договору.

4.6. За результатами розгляду Вчена рада Інституту приймає рішення про визнання чи невизнання результатів підвищення кваліфікації за поданням науково-методичної ради факультету.

У разі невизнання результатів підвищення кваліфікації науково-методична рада факультету може надати рекомендації науково-педагогічним і педагогічним працівникам щодо повторного підвищення кваліфікації у інших суб'єктів підвищення кваліфікації та/або прийняти рішення щодо неможливості подальшого включення такого суб'єкта підвищення кваліфікації до плану підвищення кваліфікації факультету до вжиття ним дієвих заходів з підвищення якості надання освітніх послуг.

4.7. Процедура зарахування окремих видів діяльності, їх результатів та обсяг підвищення кваліфікації науково-педагогічних і педагогічних працівників (додаток 3) визначається Вченою радою Інституту, зокрема:

- програма академічної мобільності, що зараховується в межах визнаних результатів навчання, але не більше ніж 30 годин або один кредит ЄКТС на рік;

- наукове стажування, один тиждень якого зараховується в обсязі 30 годин або одного кредиту ЄКТС;

- визнані результати навчання набуті шляхом інформальної освіти (самоосвіти) в обсязі не більше 30 годин або одного кредиту ЄКТС на рік (для науково-педагогічних працівників, які мають науковий ступінь та/або вчене, почесне звання);

- навчання за програмою підвищення кваліфікації, у тому числі участь у семінарах, практикумах, тренінгах, вебінарах, майстер-класах тощо зараховуються не більш як 30 годин або один кредит ЄКТС на рік;

– підвищення кваліфікації з управлінської діяльності обсягом не менше 90 годин або три кредити ЄКТС. Ці 90 годин можуть бути включені до загального обсягу підвищення кваліфікації (не менше 180 годин) впродовж п'яти років.

4.8. Загальна кількість зарахованих кредитів за рік за всіма видами підвищення кваліфікації (зазначених у п. 4.7) та обсяг (тривалість) програм підвищення кваліфікації за накопичувальною системою не може перевищувати 30 годин або один кредит ЄКТС.

4.9. Здобуття першого (бакалаврського), другого (магістерського) рівня вищої освіти, третього (освітньо-наукового/освітньо-творчого) рівня або наукового рівня вищої освіти вперше або за іншою спеціальністю у межах професійної діяльності або галузі знань в обсязі відповідно до встановленого обсягу освітньо-професійної (освітньо-наукової, освітньо-творчої) програми у годинах або кредитах ЄКТС, визнається як підвищення кваліфікації педагогічних або науково-педагогічних працівників.

4.10. За результатами проходження підвищення кваліфікації науково-педагогічним і педагогічним працівникам видається документ про підвищення кваліфікації, сертифікат, свідоцтво тощо, порядок видачі та обліку якого визначається відповідним суб'єктом підвищення кваліфікації.

4.11. Копії звітних документів про навчання:

- заява про зарахування на підвищення кваліфікації (стажування);
 - витяг із протоколу засідання кафедри про направлення на підвищення кваліфікації та затвердження індивідуальної програми підвищення кваліфікації (стажування);
 - направлення на підвищення кваліфікації (стажування) науково-педагогічного/педагогічного працівника;
 - індивідуальна програма підвищення кваліфікації;
 - звіт про підвищення кваліфікації;
 - витяг із засідання науково-методичної ради факультету про визнання результатів підвищення кваліфікації;
- зберігаються на кафедрі. По закінченню навчання до відділу кадрів здається документ про підвищення кваліфікації.

5. Фінансування підвищення кваліфікації

5.1. Джерелами фінансування підвищення кваліфікації науково-педагогічних і педагогічних працівників Інституту є кошти державного бюджету, фізичних та/або юридичних осіб, спеціальні кошти Інституту, інші джерела, не заборонені законодавством.

5.2. У разі підвищення кваліфікації науково-педагогічних і педагогічних працівників за рахунок коштів державного бюджету, інших коштів, затверджених у кошторисі Інституту на підвищення кваліфікації, укладення договору між директором Інституту та суб'єктом підвищення кваліфікації із зазначенням джерела фінансування підвищення кваліфікації є обов'язковим.

5.3. Самостійне фінансування підвищення кваліфікації здійснюється:

– науково-педагогічними працівниками Інституту, які працюють за основним місцем роботи і проходять підвищення кваліфікації поза межами плану підвищення кваліфікації Інституту;

– іншими особами, які працюють в Інституті на посадах науково-педагогічних і педагогічних працівників за суміщенням або сумісництвом.

5.4. На час підвищення кваліфікації науково-педагогічним працівником і педагогічним працівником Інституту відповідно до затвердженого плану з відривом від освітнього процесу в обсязі, визначеному законодавством, за працівником зберігається місце роботи (посада) із збереженням середньої заробітної плати.

5.5. Витрати, пов'язані з підвищенням кваліфікації, відшкодовуються у порядку, визначеному законодавством. Факт підвищення кваліфікації науково-педагогічними і педагогічними працівниками підтверджується актом про надання послуги з підвищення кваліфікації, який складається в установленому законодавством порядку, підписується ректором та суб'єктом підвищення кваліфікації. Такий акт є підставою для оплати послуг суб'єкта підвищення кваліфікації згідно з укладеною угодою щодо підвищення кваліфікації. Акт не складається, якщо договір не укладався, а послуги з підвищення кваліфікації науково-педагогічний або педагогічний працівник оплачував самостійно чи отримував безоплатно.

6. Стажування

6.1. Стажування є основним складником професійного розвитку науково-педагогічних і педагогічних працівників Інституту. Відповідно до частини шостої статті 18 Закону України "Про освіту" стажування – це набуття особою практичного досвіду виконання завдань та обов'язків у певній професійній діяльності або галузі знань.

6.2. Стажування науково-педагогічних і педагогічних працівників Інституту може здійснюватися в закладах вищої освіти, установах, організаціях та на підприємствах, а також в Інституті (за виключенням структурного підрозділу, де працює науково-педагогічний і педагогічний працівник, тобто безпосереднього місця роботи). Керівником такого стажування призначається науково-педагогічний чи науковий працівник, який працює у суб'єкта підвищення кваліфікації за основним місцем роботи, має науковий ступінь та/або вчене звання і не менше десяти років досвіду роботи на посадах науково-педагогічних чи наукових працівників.

6.3. Стажування науково-педагогічних і педагогічних працівників Інституту в інших суб'єктів підвищення кваліфікації здійснюється під керівництвом працівника, який має відповідний досвід роботи та кваліфікацію. Між Інститутом та суб'єктом підвищення кваліфікації укладається договір, що передбачає стажування одного чи декількох науково-педагогічних і педагогічних працівників.

6.4. Стажування здійснюється за індивідуальною програмою, що розробляється і затверджується суб'єктом підвищення кваліфікації та має

містити інформацію щодо обсягу програми; очікувані результати навчання. Індивідуальна програма стажування може містити також іншу інформацію, що стосується проходження стажування науково-педагогічними і педагогічними працівниками Інституту.

6.5. Один день стажування оцінюється у 6 годин або 0,2 кредиту ЄКТС.

8. Прикінцеві положення

8.1 Дане Положення затверджується Вченою радою Інституту та вводиться в дію відповідним наказом директора.

8.2 Зміни та доповнення до цього Положення вносяться шляхом затвердження Положення в новій редакції. Після затвердження Положення в новій редакції попереднє Положення втрачає юридичну силу.

ПОГОДЖЕНО

Декан факультету _____
 " ____ " _____ 202__ р.

ЗАТВЕРДЖЕНО

Науково-методична рада факультету
 (протокол від " ____ " _____ 202__ р. № ____)

ПЕРСПЕКТИВНИЙ ПЛАН-ГРАФІК

підвищення кваліфікації науково-педагогічних і педагогічних працівників
кафедри _____
факультету _____

Прізвище, ім'я, по батькові	Посада	Останнє підвищення кваліфікації				Наступне підвищення кваліфікації				
						2021	2022	2023	2024	2025
		Строк (дата)	Місце надання освітньої послуги	Обсяги (години та/або кредити ЄКТС)	Вид підвищення кваліфікації					

Завідувач кафедри

_____ (підпис)

_____ (ПІБ)

ПОГОДЖЕНО

Декан факультету _____
 " ___ " _____ 202__ р.

ЗАТВЕРДЖЕНО

Науково-методична рада факультету
 (протокол від " ___ " _____ 202__ р. № ___)

**План-графік на _____ рік
 підвищення кваліфікації науково-педагогічних і педагогічних працівників
 кафедри _____
 факультету _____**

Прізвище, ім'я, по батькові	Посада	Установа, в якій заплановано підвищення кваліфікації	Тема (напрямок, найменування)	Вид підвищення кваліфікації	Обсяги (тривалість) підвищення кваліфікації (в кредитах ЄКТС)	Строк (дата)

Завідувач кафедри

_____ (підпис)

_____ (ПІБ)

Визнання результатів підвищення кваліфікації за накопичувальною системою

№ з/п	Вид і форма підвищення кваліфікації	Кількість годин (кредитів ЄКТС)
1.	Академічна мобільність	не більше 30 годин (1 кредит ЄКТС) на рік
2.	Наукове стажування	1 тиждень = 30 годин (1 кредит ЄКТС)
3.	Інформальна освіта (самоосвіта), підтверджена конкретними результатами (для тих, хто має науковий ступінь та/або вчене звання): – персональне розроблення електронного освітнього курсу (система Moodle); – стаття у виданнях, що індексуються Scopus (WOS); – стаття у фахових виданнях України (категорія Б); – одноосібна монографія (підручник), рекомендована Вченою радою Інституту.	Не більше 30 годин (1 кредит ЄКТС) на рік 30 годин 30 годин 10 годин 30 годин
4.	Участь у конференціях, семінарах, практикумах, тренінгах, вебінарах, майстер-класах (очна або дистанційна), підтверджена сертифікатами (свідоцтвами)	не більше 30 годин (1 кредит ЄКТС) на рік. Якщо у сертифікаті не вказано кількість годин, то 1 день заходу = 6 годин (0,2 кредити)
5.	Підвищення кваліфікації з управлінської діяльності	не більше 30 годин (1 кредит ЄКТС) на рік. Загальний обсяг не менше 90 годин (3 кредити ЄКТС). Ці 90 годин можуть бути включені до загального обсягу підвищення кваліфікації (180 годин) впродовж п'яти років.
6.	Здобуття ступеня доктора наук	120 годин (4 кредити ЄКТС)
7.	Здобуття ступеня доктора філософії	90 годин (3 кредити ЄКТС)
8.	Закінчення докторантури (стаціонар)	120 годин (4 кредити ЄКТС)
9.	Закінчення аспірантури (стаціонар)	За кількістю годин (кредитів) програми навчання
10.	Здобуття другої вищої освіти (магістратура)	За кількістю годин (кредитів) програми навчання
Сумарна кількість годин за 5 років має становити більше 180 годин (6 кредитів)		

В.о. директора ВП НУБіП України
"Ніжинський агротехнічний інститут"
Лукачу В.С.

(прізвище та ініціали, посада працівника)

ЗАЯВА
про направлення на підвищення кваліфікації (стажування)

Прошу направити мене відповідно до плану-графіка на підвищення кваліфікації (стажування) до _____

(найменування закладу вищої освіти, наукової, навчально-наукової,

іншої установи, підприємства, організації)

з " ____ " _____ 20__ року по " ____ " _____ 20__ року.

Мета підвищення кваліфікації (стажування) – _____

До заяви додаються: витяг з протоколу кафедри, іншого структурного підрозділу.

" ____ " _____ 20__ року

(підпис)